

Datum van
inontvangstneming

:

22/09/2020

Zaak C-370/20

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

7 augustus 2020

Verwijzende rechter:

Bundesgerichtshof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

25 juni 2020

Verzoeker en verzoeker tot *Revision*:

Pro Rauchfrei e. V.

Verweerder en verweerder in *Revision*:

JS

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Verbodsactie tegen de presentatie van sigaretten via een afgifteautomaat, aangezien hiermee inbreuk wordt gemaakt op het verbod op het verbergen van de op sigarettenverpakkingen aangebrachte gezondheidswaarschuwingen en hierbij sigarettenverpakkingen zonder dergelijke gezondheidswaarschuwingen worden afgebeeld

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Verzoek krachtens artikel 267 VWEU om uitlegging van artikel 8, lid 3, (begrippen „in de handel brengen” en „verbergen”), en artikel 8, lid 8 (begrip „afbeeldingen van verpakkingseenheden”), van richtlijn 2014/40/EU

Prejudiciële vragen

- 1) Strekt het begrip „in de handel brengen” in de zin van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU zich uit tot de presentatie van tabaksproducten via afgifteautomaten waarin de sigarettenverpakkingen, die zijn voorzien van de wettelijk voorgeschreven gezondheidswaarschuwingen, onzichtbaar voor de consument zijn opgeslagen en waarbij de gezondheidswaarschuwingen pas voor laatstgenoemde zichtbaar worden nadat hij de eerder door het kassapersoneel ontgrendelde automaat heeft bediend en de sigarettenverpakking nog vóór het betalingsproces op de kassaband wordt uitgeworpen?
- 2) Ziet het in artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU neergelegde verbod om de gezondheidswaarschuwingen „door andere zaken te verbergen” ook op het geval waarin de presentatie van producten via een automaat tot gevolg heeft dat de verpakking van het tabaksproduct in haar geheel aan het zicht wordt onttrokken?
- 3) Is ook dan voldaan aan de voorwaarde van „afbeeldingen van verpakkingseenheden” in de zin van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU, wanneer de consument een afbeelding die weliswaar geen getrouwe weergave vormt van de oorspronkelijke verpakking, niettemin op grond van haar verschijningsvorm, namelijk de contouren, de verhoudingen, de kleuren en het merklogo ervan, met een tabaksverpakking associeert?
- 4) Is, ongeacht de gebruikte afbeelding, reeds voldaan aan de vereisten van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU wanneer de consument vóór het sluiten van de koopovereenkomst de mogelijkheid heeft om de sigarettenverpakkingen met de voorgeschreven gezondheidswaarschuwingen te bekijken?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 2014/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van richtlijn 2001/37/EG, inzonderheid de overwegingen 48 en 60, artikel 2, punt 40, en artikel 8 ervan

Richtlijn 2009/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen, inzonderheid de artikelen 3 en 4 ervan

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Duitse wet inzake oneerlijke concurrentie; hierna: „UWG”), inzonderheid §§ 3, 3a, 5a, en 8 ervan

Gesetz über Tabakerzeugnisse und verwandte Erzeugnisse (Duitse wet inzake tabaks- en aanverwante producten; hierna: „TabakerzG”), inzonderheid § 6 ervan

Verordnung über Tabakerzeugnisse und verwandte Erzeugnisse (Duits besluit inzake tabaks- en aanverwante producten; hierna: „TabakerzV”), inzonderheid § 11, lid 1, eerste volzin, punt 4, en lid 2, ervan

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

Verweerder exploiteert twee supermarkten in München. Vanaf 20 mei 2017 bood hij aan de kassa's van deze supermarkten sigaretten te koop aan in de hierna afgebeelde afgifteautomaten:

- 1 De in de afgifteautomaten opgeslagen sigarettenverpakkingen waren niet zichtbaar voor de klanten. Op de productkeuzetoetsen van de afgifteautomaten stonden weliswaar verschillende sigarettenmerken afgebeeld, evenwel zonder de wettelijk voorgeschreven gezondheidswaarschuwingen.
- 2 Om sigaretten te kopen, moest de klant het kassapersoneel eerst verzoeken om de afgifteautomaat te ontgrendelen om vervolgens de keuzetoets van het door hem gewenste sigarettenmerk in te drukken. Daarop kwam de sigarettenverpakking via het uitwerpsysteem van de automaat op de kassaband terecht. De sigarettenverpakking werd tot slot aan de kassa betaald, voor zover de klant niet op zijn oorspronkelijke aankoopintentie was teruggekomen. Deze organisatie van

het verkoopproces via afgifteautomaten beoogde het voorkomen van diefstal en het beschermen van minderjarigen.

- 3 Verzoeker is bij het Landgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) opgekomen tegen de verkoop van sigaretten door middel van de door verzoeker geëxploiteerde afgifteautomaten. Het Landgericht heeft de vordering afgewezen. Ook het door verzoeker ingestelde hoger beroep is verworpen. Thans moet het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) beslissen op het door verzoeker ingestelde beroep tot *Revision*.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 4 Volgens de verwijzende rechter is de uitlegging van artikel 8, lid 3, eerste volzin, en van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU doorslaggevend voor het al dan niet slagen van het beroep tot *Revision*. Aan de ene kant komt het erop aan of de presentatie van sigaretten via de aan de orde zijnde afgifteautomaten indruist tegen het in artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU neergelegde verbod op het verbergen van de gezondheidswaarschuwingen die op verpakkingen van tabaksproducten moeten worden aangebracht. Aan de andere kant moet worden uitgemaakt of afbeeldingen van sigarettenverpakkingen op de afgifteautomaten mogen worden getoond die – in afwijking van het bepaalde in artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU – geen gezondheidswaarschuwingen bevatten.

Uitlegging van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU

Voorwaarde van het „in de handel brengen” (eerste prejudiciële vraag)

- 5 Allereerst rijst de vraag of de presentatie van sigarettenverpakkingen via afgifteautomaten kan worden aangemerkt als een „in de handel brengen” in de zin van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU. Met zijn eerste prejudiciële uitleggingsvraag wenst de verwijzende rechter hierover duidelijkheid te verkrijgen.
- 6 De sigarettenverkoop via de aan de orde zijnde afgifteautomaten kenmerkt zich door het feit dat de in de automaten aanwezige sigarettenverpakkingen wel degelijk de wettelijk voorgeschreven gezondheidswaarschuwingen bevatten, maar in de eerste fase van het verkoopproces onzichtbaar voor de consument in de automaten zijn opgeslagen. De sigarettenverpakkingen en de daarop aangebrachte gezondheidswaarschuwingen worden pas zichtbaar nadat de consument de voordien door het kassapersoneel ontgrendelde automaat heeft bediend en de sigarettenverpakking vervolgens – nog vóór het betalingsproces – op de kassaband wordt uitgeworpen. De vraag of dit in de tijd gespreide aankoopproces, waarbij de gezondheidswaarschuwingen op de sigarettenverpakkingen slechts gedurende korte tijd zichtbaar zijn, beantwoordt aan de voorwaarde van „in de handel

brenge[n]” als bedoeld in artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU, kan volgens de verwijzende rechter niet eenduidig worden beantwoord.

- 7 De bewoordingen van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU pleiten tegen een restrictieve uitlegging van het begrip „in de handel brengen”, in die zin dat hiermee uitsluitend wordt bedoeld dat de klant na het betalingsproces de feitelijke macht over het goed verwerft uit handen van de verkoper. Overeenkomstig artikel 2, punt 40, van richtlijn 2014/40/EU moet „in de handel brengen” worden begrepen als de terbeschikkingstelling van producten, al dan niet tegen betaling. De hier aan de orde zijnde presentatie van sigaretten via afgifteautomaten, waarbij het afgifteproces door de klant zelf kan worden geïnitieerd, zou dan ook onder het begrip „terbeschikkingstelling” kunnen vallen.
- 8 Uit de systematiek van de richtlijn kan geen eenduidige uitlegging worden afgeleid van het begrip „in de handel brengen”. De appelrechter is ervan uitgegaan dat het beschikbaar houden van sigarettenverpakkingen in de aan de orde zijnde afgifteautomaten slechts is aan te merken als verkoopsregeling. Uit overweging 48 van richtlijn 2014/40/EU kan worden opgemaakt dat deze richtlijn geen harmonisatie beoogt van verkoopsregelingen en reclame. Bijgevolg valt de aan de orde zijnde presentatie van sigaretten via afgifteautomaten niet onder de richtlijnbeoordelingen. De verwijzende rechter betwijfelt of deze uitlegging juist is. Volgens overweging 48 van richtlijn 2014/40/EU harmonieert deze richtlijn evenmin de regels inzake rookvrije omgevingen, of nationale verkoopsregelingen, binnenlandse reclame, dan wel merkextensie (brand stretching), of voert zij een leeftijdsgrens in voor elektronische sigaretten of navulverpakkingen. Hieruit heeft de appelrechter geconcludeerd dat richtlijn 2014/40/EU alleen ziet op de verschijningsvorm van het product zelf en bijgevolg niet op verkoopsregelingen voor tabaksproducten, zoals bijvoorbeeld het aanbieden ervan via afgifteautomaten. Opmerkelijk is dat daar waar overweging 48 van richtlijn 2014/40/EU behalve „verkoopsregelingen” ook „reclame” van de harmoniseringsdoelstelling uitsluit, de richtlijn niettemin uitdrukkelijke bepalingen bevat met betrekking tot reclame voor elektronische sigaretten, met name in artikel 20, lid 5, en overweging 43 ervan. Voorts blijkt uit overweging 60 dat de richtlijn tevens de onderlinge aanpassing beoogt van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten, onder meer inzake de „presentatie” van tabaksproducten. De in de Engelse taalversie gehanteerde term „presentation” zou erop kunnen duiden dat niet alleen de eigenlijke verschijningsvorm van de verpakking van het tabaksproduct door richtlijn 2014/40/EU wordt geregeld, maar ook de omstandigheden van de presentatie ervan met het oog op verkoop.
- 9 Uit de met artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU beoogde doelstelling kan evenmin eenduidig worden opgemaakt of het begrip „in de handel brengen” zich ook uitstrekt tot de aan de orde zijnde presentatie van sigarettenverpakkingen in afgifteautomaten. Blijkens overweging 28 van de richtlijn is het verbod op het verbergen van gezondheidswaarschuwingen bedoeld om de integriteit en de zichtbaarheid van deze waarschuwingen te waarborgen en

de doeltreffendheid ervan te maximaliseren [zie arrest van het Hof van 4 mei 2016, Philip Morris Brands e.a. (C- 547/14, EU:C:2016:325)]. Bijgevolg beoogt het verbod op het verbergen van gezondheidswaarschuwingen, net als de verplichting om gezondheidswaarschuwingen aan te brengen, de bescherming van de volksgezondheid door middel van waarschuwingen betreffende de negatieve effecten op de menselijke gezondheid van een product of betreffende andere ongewenste gevolgen van de consumptie ervan (zie artikel 1 en artikel 2, punt 32, van richtlijn 2014/40/EU). Hieruit volgt dat het verbod op het verbergen van gezondheidswaarschuwingen, als bedoeld in artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU, ervoor moet zorgen dat de consument kennis kan nemen van de gezondheidswaarschuwingen en deze kan laten meespelen in zijn aankoopbeslissing. Volgens de vaststellingen van de appelrechter wordt de koopovereenkomst niet reeds gesloten op het tijdstip dat de consument de keuzetoets op de automaat indrukt, maar pas kort daarna, met name wanneer hij voor de sigaretten betaalt. Doordat de sigarettenverpakking na het indrukken van de keuzetoets op de automaat op de kassaband wordt uitgeworpen, kan de consument de sigarettenverpakking vóór het sluiten van de koopovereenkomst zonder enige beperking in haar geheel en rondom bekijken, om vervolgens in de wetenschap van de op de verpakking aangebrachte en niet verborgen gezondheidswaarschuwingen al dan niet tot aankoop ervan te beslissen. In het licht hiervan zou [enerzijds] kunnen worden aangenomen dat de verkoop van sigaretten via de hier aan de orde zijnde uitgifteautomaten niet in voldoende ernstige mate afbreuk doet aan de doelstelling van het verbod op het verbergen van gezondheidswaarschuwingen, aangezien de consument nog tijdens het verkoopproces en vóór zijn definitieve aankoopbeslissing tijdig en onbeperkt kennis kan nemen van de gezondheidswaarschuwingen die op de verpakkingen zijn aangebracht. Gelet op het belang van de gezondheidswaarschuwingen voor de bescherming van het belangrijke rechtsgoed van de volksgezondheid en ook rekening houdend met de in artikel 1 van richtlijn 2014/40/EU vastgestelde doelstelling van tabaksontmoediging, is het anderzijds niet onredelijk om aan te nemen dat de gezondheidswaarschuwingen alleen dan voldoende doeltreffend zijn wanneer deze de consument reeds bij de presentatie van de sigaretten in de uitgifteautomaat bereiken, dat wil zeggen op een tijdstip waarop hij een eerste belangrijke stap in de beslissing zet om de sigaretten al dan niet aan te kopen. Dit argument zou ervoor kunnen pleiten om ook deze presentatie van sigaretten in een afgifteautomaat, die aan het begin van het aankoopproces staat, tot het begrip „in de handel brengen” te rekenen, waaruit volgt dat zij onder het verbod op het verbergen van gezondheidswaarschuwingen valt.

Voorwaarde van het „door andere zaken verbergen” (tweede prejudiciële vraag)

- 10 Voorts rijst de vraag of in de hier aan de orde zijnde omstandigheden is voldaan aan de voorwaarde van het „door andere zaken verbergen” in de zin van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU. Met zijn tweede prejudiciële uitleggingsvraag wenst de verwijzende rechter hierover duidelijkheid te verkrijgen.

- 11 Er heerst onenigheid over de vraag of het ter beschikking houden van sigarettenverpakkingen in een afgifteautomaat, waarbij de op deze verpakkingen aangebrachte gezondheidswaarschuwingen aan het zicht worden onttrokken, aan te merken is als een „verbergen” in de zin van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU. Sommigen verdedigen de opvatting dat het verbod op het verbergen van gezondheidswaarschuwingen zich uitstrekt tot het aan het zicht onttrekken van de volledige verpakking door een automaat, aangezien artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU juist beoogt dat de gezondheidswaarschuwingen reeds bij de presentatie van tabaksproducten zichtbaar zijn. Anderen voeren daartegen aan dat artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU blijkens overweging 48 ervan uitsluitend betrekking heeft op de producten zelf of op de verschijningsvorm van hun verpakking, en niet op hun presentatie of andere verkoopsregelingen, dus niet op factoren die losstaan van de verpakking. Het ter beschikking houden van tabaksproducten in afgifteautomaten of winkelrekken moet slechts worden beschouwd als een verkoopsregeling die losstaat van de bij richtlijn 2014/40/EU geregelde verschijningsvorm van de verpakking. Bijgevolg kan onder deze omstandigheden geen sprake zijn van een „verbergen” in de zin van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU.
- 12 Volgens de verwijzende rechter kan dit geschilpunt niet op eenduidige wijze worden beslecht.
- 13 De bewoordingen van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU verzetten zich niet tegen de aanname dat ook het ter beschikking houden van sigarettenverpakkingen in een afgifteautomaat, waarbij de op deze verpakkingen aangebrachte gezondheidswaarschuwingen aan het zicht worden onttrokken, kan worden aangemerkt als een bij deze bepaling verboden „verbergen” van gezondheidswaarschuwingen „door andere zaken”. Wanneer niet alleen een gezondheidswaarschuwing, maar de verpakking in haar geheel door een zaak wordt verborgen, gaat dit noodzakelijkerwijs gepaard met het verbergen van de gezondheidswaarschuwing die op de verpakking is aangebracht.
- 14 Uit de systematiek van de richtlijn kan geen eenduidige uitlegging worden afgeleid van het begrip „verbergen”. Zoals hierboven uiteengezet, kan uit overweging 48 van richtlijn 2014/40/EU niet duidelijk worden opgemaakt of verkoopsregelingen – zoals het aanbieden van sigaretten via een uitgifteautomaat – om redenen van systematiek zijn uitgesloten van de werkingssfeer van artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU. Dit element zou niet alleen relevant kunnen zijn voor het begrip „in de handel brengen”, maar ook voor het criterium van het „verbergen”. Daartegenover staat dat de in artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU genoemde voorbeelden van zaken niet duiden op een intentie van de Uniewetgever om het verbergen van gezondheidswaarschuwingen – in casu door het beschikbaar houden van sigarettenverpakkingen in een afgifteautomaat – van de werkingssfeer van het verbod daarop uit te sluiten op grond van het ontbreken van een noodzakelijk verband met de verschijningsvorm van de verpakking zelf. Het is juist dat het bij de in artikel 8, lid 3, eerste volzin,

van richtlijn 2014/40/EU genoemde accijnszegels, prijsaanduidingen en veiligheidskenmerken gaat om zaken die in de regel op de sigarettenverpakking zijn aangebracht en bijgevolg verband houden met de verschijningsvorm van de verpakking. De eveneens in artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU genoemde omhulsels, hulzen en dozen zijn daarentegen zaken die de verpakking eveneens in haar geheel kunnen omhullen en op die manier – zoals de hier aan de orde zijnde afgifteautomaten – de erop aangebrachte gezondheidswaarschuwingen aan het zicht van de consument kunnen onttrekken, ongeacht de verdere kenmerken van de verschijningsvorm van de verpakking.

- 15 Uit het met artikel 8, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 2014/40/EU beoogde doel kan evenmin duidelijk worden afgeleid of de hier aan de orde zijnde presentatie van sigarettenverpakkingen in afgifteautomaten onder het begrip „door andere zaken verbergen” valt. Dienaangaande moeten dezelfde elementen als bij de uitlegging van het criterium van het „in de handel brengen” in aanmerking worden genomen.

Uitlegging van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU

- 16 Overeenkomstig artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU moeten afbeeldingen van verpakkingseenheden en buitenverpakkingen die zijn gericht op consumenten in de Unie, voldoen aan de bepalingen van titel II („Tabaksproducten”), hoofdstuk II („Etikettering en verpakking”), van de richtlijn.

Begrip „afbeeldingen van verpakkingseenheden” (derde prejudiciële vraag)

- 17 Allereerst rijst de vraag of sprake is van een afbeelding van een verpakking in de zin van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU, wanneer de consument een afbeelding die weliswaar geen getrouwe weergave vormt van de oorspronkelijke verpakking, deze niettemin op grond van haar verschijningsvorm, namelijk de contouren, de verhoudingen, de kleuren en het merklogo ervan, met een tabaksverpakking associeert. Met zijn derde prejudiciële uitleggingsvraag wenst de verwijzende rechter hierover duidelijkheid te verkrijgen.
- 18 Volgens de verwijzende rechter kan de opgeworpen vraag niet eenduidig worden beantwoord.
- 19 Het begrip „afbeelding van een verpakking” in de zin van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU zou kunnen suggereren dat alleen een getrouwe weergave – afgezien van de gezondheidswaarschuwingen – van een sigarettenverpakking aan de voorwaarden van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU voldoet. De betekenis van het woord „afbeelding” sluit echter niet uit dat dit begrip zich ook uitstrekt tot afbeeldingen die de belangrijkste kenmerken van de verschijningsvorm van een verpakking gestileerd weergeven.
- 20 Uit het verband met artikel 8, lid 3, van richtlijn 2014/40/EU en de aldaar vastgestelde voorschriften die ervoor moeten zorgen dat de

gezondheidswaarschuwingen op verpakkingen van tabaksproducten volledig zichtbaar blijven, kan slechts worden afgeleid dat artikel 8, lid 8, van de richtlijn ziet op afbeeldingen van deze verpakkingen. Ook hier kan het opnieuw gaan om getrouwe dan wel gestileerde weergaven van die verpakkingen.

- 21 Het met artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU beoogde doel zou veeleer het argument kunnen onderbouwen om ook afbeeldingen waarvan de verschijningsvorm bij de consument een associatie met een sigarettenverpakking oproept, aan deze bepaling te onderwerpen. De in artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU vastgestelde verplichting dat ook afbeeldingen van verpakkingen moeten voldoen aan dezelfde vereisten inzake de zichtbaarheid van gezondheidswaarschuwingen die voor de verpakking zelf gelden, beoogt – net als de gezondheidswaarschuwingen zelf – de bescherming van de volksgezondheid door middel van waarschuwingen betreffende de negatieve effecten op de menselijke gezondheid van een product of betreffende andere ongewenste gevolgen van de consumptie ervan. Hieruit volgt dat ook artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU tot doel heeft om ervoor te zorgen dat de consument kennis kan nemen van de gezondheidswaarschuwingen zodat hij deze in zijn aankoopbeslissing kan laten meespelen. Indien echter een afbeelding die weliswaar geen getrouwe weergave van de verpakking vormt, maar die op grond van een gestileerde weergave van de belangrijkste kenmerken van de verschijningsvorm ervan een herkenningseffect bij de consument teweegbrengt, zou het – in het belang van een doeltreffende bescherming van de volksgezondheid en met het oog op tabaksontmoediging – niet onlogisch zijn om aan te nemen dat een dergelijke gestileerde afbeelding voldoet aan het begrip „afbeeldingen van verpakkingseenheden” in de zin van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU. Een dergelijke afbeelding kan immers – net zo goed als een getrouwe weergave – volstaan om een aankoopimpuls op te wekken die door de gezondheidswaarschuwingen als bedoeld in artikel 8 van richtlijn 2014/40/EU moet worden bestreden.

De vraag of reeds is voldaan aan de vereisten van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU wanneer de consument vóór het sluiten van de koopovereenkomst de mogelijkheid heeft om de sigarettenverpakkingen te bekijken (vierde prejudiciële vraag)

- 22 Voorts rijst de vraag of onder omstandigheden als die van het hoofdgeding reeds is voldaan aan de vereisten van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU, wanneer de consument vóór het sluiten van de koopovereenkomst de mogelijkheid heeft om de sigarettenverpakkingen met de voorgeschreven gezondheidswaarschuwingen te bekijken. Met zijn vierde prejudiciële uitleggingsvraag wenst de verwijzende rechter hierover duidelijkheid te verkrijgen.
- 23 De appelrechter is ervan uitgegaan dat artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU aldus moet worden uitgelegd dat het tonen van afbeeldingen van sigarettenverpakkingen aan de consument alleen dan is verboden wanneer zulks in de plaats treedt van de presentatie van de verpakking vóór het sluiten van de

koopovereenkomst. De verwijzende rechter betwijfelt de juistheid van de door de appelrechter gegeven uitlegging.

- 24 Uit de bewoordingen van artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU, die uitsluitend betrekking hebben op afbeeldingen van verpakkingseenheden, kan – anders dan de appelrechter heeft geoordeeld – geen beperking van de werkingssfeer van de bepaling worden afgeleid.
- 25 Een uitlegging tegen de achtergrond van de systematiek van de richtlijn levert geen eenduidig resultaat op. De appelrechter heeft zijn oordeel wederom gesteund op de aanname dat richtlijn 2014/40/EU blijkens overweging 48 ervan niet ziet op zuivere reclame en verkoopsregelingen. Zoals hierboven reeds uiteengezet, kan de juistheid van deze aanname worden betwijfeld.
- 26 Uit het met artikel 8, lid 8, van richtlijn 2014/40/EU beoogde doel kan evenmin eenduidig worden afgeleid of deze bepaling zich ook verzet tegen het gebruik van afbeeldingen van sigarettenverpakkingen zonder gezondheidswaarschuwingen wanneer de consument vóór het sluiten van de koopovereenkomst de mogelijkheid heeft om de eigenlijke sigarettenverpakkingen met de voorgeschreven gezondheidswaarschuwingen te bekijken. Dienaangaande moet opnieuw rekening worden gehouden met dezelfde elementen als bij de uitlegging van het criterium van het „in de handel brengen”. De verwijzende rechter verwijst naar de in dat verband aangevoerde overwegingen.